

سیر بررسی پیش‌نویس سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی

مقدمه

تحلیل و بررسی پیش‌نویس سیاست‌های کلی به جهت نقش راهبردی در حکمرانی نظام جمهوری اسلامی، ضرورتی غیرقابل انکار است. در این راستا چندین محور کاری به طور همزمان از سوی اندیشکده‌ها، کارگروه‌های کمیسیون تخصصی، نهادهای پژوهشی فعال، صاحب‌نظران و مطلعان کلیدی، ذی‌نفعان و در چندین مرحله بندهای سیاستی تأمین اجتماعی مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت تا فرایند، محتوا و نگارش صحیح سیاست موجبات قابلیت‌پذیری و نظارت‌پذیری فراهم شود. همچنین باید یادآور شد که دریافت نظرات نخبگانی و تحلیل نظرات ذی‌نفعان و دستگاه‌های فعال در این امر در جلسات متمرکز و غیرمتمرکز به این مهم پرداختند که برای پرهیز از تکرار، نمونه‌هایی از آن در این بخش آمده است.

الف) پیش‌نویس سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی (کمیسیون علمی - فرهنگی و

اجتماعی ۱۳۹۶/۱/۲۱)

۱- استقرار نظام یکپارچه، شفاف، کارآمد، مستقل، فراگیر و چندلایه تأمین اجتماعی با

اتخاذ رویکرد فعال از سوی دولت در مقوله رفاه و تأمین اجتماعی، تحولات اساسی در

صندوق‌ها و بیمه‌های اجتماعی با تأکید بر:

۱-۱- تولید نظام رفاه و تأمین اجتماعی شامل سیاست‌گذاری‌های اجرایی،

برنامه‌ریزی‌های راهبردی، تخصیص منابع عمومی، ارزشیابی و نظارت توسط وزارت

تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

۲-۱- یکپارچه‌سازی نظام اطلاعات تأمین اجتماعی در ارائه خدمات حمایتی، امدادی و بیمه‌ای از طریق ایجاد سامانه و پایگاه اطلاعات جامع، کارآمد و یکپارچه تأمین اجتماعی با اختصاص شناسنامه الکترونیک خدمات اجتماعی برای آحاد مردم.

۳-۱- سطح‌بندی خدمات و تعیین مرز و قلمرو فعالیت‌ها در حوزه‌های امدادی، حمایتی و بیمه‌های اجتماعی و میزان و نحوه مشارکت ذی‌نفعان توسط مجلس شورای اسلامی با تأمین و تضمین نیازهای اساسی سطح پایه برای آحاد جامعه توسط دولت.

۴-۱- استقرار نظام یکپارچه با قانونمند ساختن امور فایده‌بخش ایجاد وحدت رویه، استانداردسازی اقدامات، ادغام دستگاه‌های موازی غیرضروری، از اصول تأمین اجتماعی و حفظ حقوق بیمه‌شدگان و ارتقای هماهنگی و همسوسازی فعالیت‌های سازمان‌ها و نهادهای حوزه تأمین اجتماعی.

۵-۱- ارتقای شاخص‌های عدالت اجتماعی و کیفیت زندگی با توزیع هدفمند و مبتنی بر استحقاق منابع عمومی و یارانه‌های اجتماعی و اتخاذ رویکرد کارآفرینی، کارگستری و اشتغال‌زایی و خوداتکایی در کسب رزق حلال برای اقشار ضعیف و مناطق کمتر توسعه یافته مبتنی بر توانمندسازی و مهارت‌افزایی توسط نهادهای متولی حوزه‌های امدادی، حمایتی و بیمه‌ای با حفظ کرامت و عزت انسانی.

۶-۱- حمایت از مردم در مقابل مخاطرات اقتصادی و اجتماعی و سوانح طبیعی و تلاش برای همگانی ساختن بیمه‌های اجتماعی برای آحاد مردم با ایجاد تناسب میان دریافت‌ها و ارتقای کیفیت ارائه خدمات بیمه‌ای مبتنی بر شاخص‌های مطلوب جهانی و تعیین میزان مشارکت افراد و مساعدت دولت براساس آزمون وسع.

۷-۱- ثبات در قانون‌گذاری و تدوین آئین‌نامه‌های اجرایی جامع و کارآمد برای اداره مطلوب سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌گر اجتماعی براساس شفافیت، کارآمدی،

ارتقای کیفیت، استقلال مالی، اداری، مدیریت حرفه‌ای و تخصصی و رصد و پایش شاخص‌های ارائه خدمات بیمه‌ای، حمایتی و امدادی توسط دولت و مجلس و تولید نظام رفاه و تأمین اجتماعی.

۱-۸- تلاش در جهت پیشگیری و مصون‌سازی هرچه بیشتر جامعه در قبال آسیب‌های اجتماعی و ایجاد زمینه بازگشت آسیب‌دیدگان به خانواده، محیط کار و جامعه.

۲- پایبندی به حقوق و رعایت تعهدات بین‌نسلی، تأمین منابع پایدار، رعایت محاسبات بیمه‌ای و تعادل بین منابع و مصارف و حفظ ارزش ذخایر سازمان‌ها و صندوق‌ها به عنوان اموال مردم با تأکید بر امانت‌داری، امنیت، سودآوری، شفافیت و پاسخگویی:

۲-۱- پایدارسازی صندوق‌های بیمه‌ای از طریق تأمین منابع مالی پایدار و بلندمدت (استفاده از منابع حاصل از واگذاری‌های موضوع سیاست‌های کلی اصل ۴۴، هدفمندی یارانه‌ها، سهم ذی‌نفعان، بودجه عمومی دولت، مالیات‌های اجتماعی و...) و برقراری تعادل بین منابع و مصارف و تنظیم ورودی‌ها و خروجی‌ها و ارتقای بهره‌وری برای اجرای کامل نظام تأمین اجتماعی برای آحاد مردم.

۲-۲- پرداخت به موقع کلیه مطالبات جاری سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌گر اجتماعی توسط دولت و زمان‌بندی برای دریافت مطالبات گذشته و احراز از هرگونه ایجاد بدهی جدید و اتخاذ تصمیم‌های دارای بار مالی تأمین نشده.

۲-۳- پایبندی به محاسبات بیمه‌ای، حقوق و تعهدات بین‌نسلی بر پایه عدالت و با توجه به شاخص‌های جمعیتی و درآمدهای دهک‌ها و وضع قوانین و مقررات متناسب برای سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌گر اجتماعی براساس اصول، قواعد و قوانین بیمه‌ای، امانت‌داری، سودآوری، شفافیت و پاسخگویی و حق‌الناس بودن منابع و ذخایر.

- ۲-۴- چندجانبه‌گرایی در نظامات و ارکان عالی تصمیم‌گیری و نظارت سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌گر اجتماعی در چهارچوب قوانین مصوب مجلس.
- ۳- انسجام‌بخشی به وظایف حاکمیتی و اعمال آن و واگذاری تصدی‌گری‌ها، به جز موارد ضروری، به مردم.
- ۴- گسترش نقش و حضور همه‌جانبه مردم در برنامه جامع فقرزدایی و رفاه اجتماعی و مسابقه خیر با ترویج فرهنگ و گفتمان اسلامی، تشویق موثر آنان و رفع موانع حضور.
- ۴-۱- ترویج فرهنگ و گفتمان اسلامی در بخش‌های مربوط به نقش مردم در مسئولیت‌های اجتماعی، کمک به یکدیگر، مشارکت در خیررسانی، کارآفرینی، انفاق، تکافل اجتماعی، رفع محرومیت، فقرزدایی و گسترش روحیه برادری، همیاری و خیرخواهی در جامعه با مشارکت رسانه ملی و سایر نهادهای آموزشی، تربیتی و تبلیغاتی.
- ۴-۲- تقویت سازمان‌های مردم‌نهاد، خیریه‌ها و موقوفات در حوزه‌های حمایتی، امدادی و بیمه‌های اجتماعی.
- ۴-۳- توسعه فرهنگ و ارتقای دانش و آگاهی‌های بیمه‌ای همراه با ارتقای کیفیت ارائه خدمات بیمه‌ای و افزایش ضریب نفوذ بیمه و افزایش سهم بیمه در سبد سرمایه خانوادها.
- ۵- یکپارچه‌سازی خدمات پیشگیری، بهداشت و درمان و گسترش کمی و کیفی و سطح‌بندی بیمه‌های سلامت و بیمه‌های اجتماعی و تفکیک منابع سلامت از بازنشستگی.
- ۵-۱- تدوین بسته‌های بیمه‌ای خدمات سلامت در سه سطح خدمات بهداشت عمومی، خدمات پایه درمانی و خدمات تکمیلی و تعیین حد و مرز میزان مشارکت دولت، مردم و بیمه‌گران در هریک از سطوح فوق.

۲-۵- همگانی ساختن بیمه پایه درمان برخوردار از کیفیت و مطلوبیت لازم برای پوشش کامل نیازهای پایه درمانی و رفع هرگونه تبعیض با یکسان‌سازی ارائه خدمات بیمه پایه درمانی توسط نهادهای مختلف برای آحاد جامعه.

۳-۵- ارائه خدمات فراتر از بیمه پایه توسط بیمه تکمیلی مبتنی بر مشارکت مالی مردم و پشتیبانی حقوقی دولت و پرداخت سهم بیمه توسط دولت برای جانبازان، ایثارگران، آزادگان و خانواده‌های محترم شهدا و اقشار محروم مشخص شده در آزمون وسع.

۴-۵- تعیین بسته خدمات جامع بهداشتی و درمانی در سطح بیمه‌های پایه و تکمیلی و نظارت بر حسن اجرای بسته‌ها توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و خرید آنها توسط نظام بیمه‌ای.

۵-۵- تفکیک منابع سلامت از بازنشستگی در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و هزینه بهینه منابع سلامت از طریق بیمه‌ها صرفاً در بهداشت و درمان مردم.

۶-۵- کاهش مستمر سهم مردم از هزینه‌های درمان و حذف مردم از چرخه مخاطرات مالی ناشی از بیماری به گونه‌ای که نه فقر، مردم را از درمان محروم نماید و نه افراد جامعه به سبب درمان فقیر گردند.

۶- پویایی سرمایه انسانی و توانمندسازی مردم و تحقق اقتصاد عدالت‌بنیان با تاکید بر جوان‌سازی جمعیت.

۶-۱- ایجاد مشوق‌های تاثیرگذار برای اجرای کامل سیاست‌های کلی جمعیت و جوان‌سازی ترکیب آتی جمعیت کشور.

۶-۲- استفاده از ظرفیت‌ها و امکانات نظام رفاه و تأمین اجتماعی کشور جهت توانمندسازی مردم و پویایی سرمایه‌های انسانی و تحقق اقتصاد عدالت‌بنیان و

دانش‌محور با توانمندسازی نیروی کار، کارآفرینی، مهارت‌افزایی و ارتقای اشتغال عمومی.

۳-۶- محور قرار دادن عدالت اجتماعی در تقنین، قضا و اجرا و ارتقای کارآمدی نظام، رفع تبعیض‌های ناروا، روان‌سازی فضای کسب‌وکار، ایجاد نظام اقتصادی و اداری عادلانه و کارآ و بهره‌گیری از حوزه‌های امدادی، حمایتی و بیمه‌ای جهت ارتقای کیفیت زندگی مردم و دستیابی مردم به جامعه اسلامی.

ب) پیش‌نویس اصلاحی توسط کمیسیون مشترک (۱۳۹۶/۹/۲۷)

۱- استقرار نظام جامع تأمین اجتماعی با:

۱-۱) ایجاد شفافیت و نظام اطلاعات و آمار تأمین اجتماعی

۱-۲) سیاست‌گذاری اجرایی و وحدت رویه و استانداردسازی اقدامات

۱-۳) توزیع هدفمند منابع عمومی و یارانه‌های اجتماعی در جهت توانمندسازی و

رفع محرومیت و آسیب‌دیدگان اجتماعی

۱-۴) تفکیک منابع سلامت از بازنشستگی

۱-۵) همگانی ساختن بیمه‌های اجتماعی برای آحاد مردم با مشارکت ذی‌نفعان و

مساعدت دولت بر اساس وسع افراد

۱-۶) اصلاح ساختار صندوق‌های بیمه بازنشستگی

۲- تأمین منابع مالی تأمین اجتماعی با:

۲-۱) تعیین سهم منابع از درآمدهای عمومی، مشارکت عمومی، خدمات و حمایت‌ها

۲-۲) پایبندی به حقوق و رعایت تعهد بین نسلی

۲-۳) حفظ و ارتقاء ذخائر سازمان‌ها و صندوق‌ها

۳- ادغام صندوق‌های بیمه اختصاصی در صندوق‌های بازنشستگی، پرداخت به موقع

کلیه مطالبات جاری سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌گر اجتماعی توسط دولت، زمان‌بندی برای پرداخت مطالبات گذشته در مدتی معین و حفظ تعادل بین منابع (و سهم منابع) و مصارف

۴- گسترش نقش و حضور همه‌جانبه مردم در برنامه جامع فقرزدایی و رفاه اجتماعی و مسابقه خیر

۵- ترویج فرهنگ و گفتمان اسلامی، تشویق موثر آنان در مسئولیت‌های اجتماعی، کمک به همدیگر، مشارکت در امور خیر و رفع موانع حضور آنان

۶- تقویت سازمان‌های مردم‌نهاد، خیریه‌ها و موقوفات در حوزه‌های حمایتی، امدادی و بیمه‌های اجتماعی

۷- استفاده از ظرفیت‌ها و امکانات نظام رفاه و تأمین اجتماعی کشور جهت توانمندسازی مردم و پویایی سرمایه‌های انسانی با توانمندسازی نیروی کار، کارآفرینی، مهارت‌افزایی و ارتقای اشتغال عمومی و حفظ عزت و کرامت مردم

۸- تلاش در جهت پیشگیری از بروز مخاطرات و مصون‌سازی هر چه بیشتر جامعه در قبال آسیب‌های اجتماعی

ج) پیش‌نویس نهایی (کمیسیون علمی، فرهنگی و اجتماعی ۱۳۹۸/۱۰/۱)

ایجاد رفاه عمومی، برطرف ساختن هر نوع فقر و محرومیت، حمایت از اقشار و گروه‌های هدف خدمات اجتماعی (بی‌سرپرستان، از کارافتادگان، معلولان، سالمندان و...) و آنچه از اهداف رفاه و تأمین اجتماعی در اصول مرتبط (۳، ۲۱، ۲۹، ۳۱ و ۴۳) قانون اساسی آمده است، اقتضا می‌کند نظامی کارآمد، توانمندساز، عدالت‌بنیان، کرامت‌بخش و جامع برای تأمین اجتماعی همگان، برگرفته از الگوهای اسلامی - ایرانی در زمینه تکافل اجتماعی با اقتصادی صحیح و عادلانه، نظام اداری کارآمد، حذف تشکیلات

غیر ضرور و رفع تبعیض‌های ناروا و بهره‌گیری از مشارکت‌های مردمی و درآمدهای عمومی با رعایت ترتیبات زیر طراحی و اجرا شود:

۱. استقرار نظام یکپارچه و چندلایه رفاه و تأمین اجتماعی در ابعاد امدادی، حمایتی و بیمه‌ای، با راهبری و نظارت شورای عالی متشکل از نمایندگان مقام معظم رهبری و سران قوا با هدف بهبود اصول فراگیری، جامعیت، کفایت و پایداری مالی بلندمدت از طریق:

۱-۱- ایجاد سازوکار مناسب برای تنظیم‌گری مقررات بیمه‌های بازنشستگی به طور مستقل، تخصصی و فرابخشی با مشارکت قوای کشور جهت هماهنگی و تسهیل نظارت.

۲-۱- تمرکز در سیاست‌گذاری‌های راهبردی و برنامه‌ریزی‌های اجرایی، ارزیابی و نظارت.

۳-۱- ایجاد پنجره واحد هوشمند خدمات رفاه و تأمین اجتماعی به منظور رفع هم‌پوشانی در ارائه خدمات با رعایت ملاحظات ویژه امنیتی.

۴-۱- ایجاد بستر مناسب برای تعامل نهادها و موسسات دولتی و غیردولتی متولی طرح‌های رفاه و تأمین اجتماعی از طریق انسجام‌بخشی وظایف حاکمیتی، واگذاری تصدی‌های غیر ضرور و هماهنگی و همسوسازی فعالیت‌ها.

۵-۱- بهره‌مندی حداکثری از ظرفیت‌های مشارکت مردم از طریق ساماندهی و تقویت سازمان‌های مردم‌نهاد، موقوفات، خیریه‌ها، انجمن‌ها، تشکل‌ها و...، حمایت از آن‌ها و ایجاد سازوکار تعامل با متولیان رفاه و تأمین اجتماعی.

۶-۱- اجرای کامل اصول حکمروایی مطلوب در نهادها و دستگاه‌های متولی طرح‌های رفاه و تأمین اجتماعی از طریق بهبود شاخص‌های مشارکت، شفافیت، نظارت، ارزیابی، مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی.

۷-۱- ایجاد بستر لازم برای حفظ و ارتقای ارزش ذخایر و دارایی‌های طرح‌های رفاه و تأمین اجتماعی با رعایت امانت و حق الناس بودن و تضمین امنیت و سودآوری آن‌ها و اهتمام به استقرار نظام کارآمد مدیریتی و نظارتی در سرمایه‌گذاری این منابع.

۲. تفکیک طرح‌های امدادی، حمایتی و بیمه‌ای (سطوح پایه، مازاد و تکمیلی)، بازتوزیع مثبت و موثر درآمدها و تخصیص بهینه بودجه و تأمین منابع مربوط به هر یک، با رویکرد فعال دولت به ترتیب ذیل:

- تأمین منابع طرح‌های حمایتی از محل منابع عمومی دولت و مشارکت مردم و خیرین.

- تأمین منابع طرح‌های بیمه‌ای پایه و مازاد از محل حق بیمه‌شدگان، کارفرمایان و کمک دولت.

- تأمین منابع طرح‌های بیمه تکمیلی از محل مشارکت بیمه‌شدگان و کارفرمایان با مشوق‌های مالیاتی و پشتیبانی حقوقی دولت.

- تأمین منابع طرح‌های امدادی از محل پوشش‌های بیمه‌های تجاری، اعتبارات عمومی و مشارکت مردم.

۳. تأمین نیازهای اساسی (مسکن، خوراک، پوشاک، بهداشت، درمان، آموزش و پرورش، شغل، امنیت و...) و رفع تبعیض‌های ناروا در همه شئون زندگی و استفاده حداکثری از مشارکت و مداخله فعال جامعه هدف در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اقدامات محرومیت‌زدایی و رفع فقر (معیشتی، آموزشی، بیمه‌ای و...)

۴. نهادینه‌سازی نگرش به کسب روزی حلال و تشویق پس‌انداز، استقرار نظام ملی احسان و نیکوکاری، گسترش فرهنگ کار و تلاش، فضیلت‌شماری خوداتکایی و عزت‌نفس، زشت‌انگاری حاجت‌خواهی و کاهش انگیزه‌های بازنشستگی و دریافت کمک هزینه بیمه بیکاری در دوره توانمندی.

۵. اهتمام به ایجاد عدالت، توازن منطقه‌ای و رعایت اقتضائات جغرافیایی در توزیع امکانات زیربنایی به منظور برخورداری همگانی مردم از مواهب توسعه و ذخایر ملی و دسترسی آحاد جامعه به خدمات رفاه و تأمین اجتماعی مطابق با سیاست‌های کلی آمایش سرزمین.

۶. هدفمندسازی و تخصیص بهینه منابع یارانه‌ها (آشکار و پنهان) و حمایت‌های اجتماعی از طریق روش‌های موثر هدف‌یابی، آزمون وسع و انتقالات مشروط.

۷. اولویت‌بخشی به سازوکارهای بیمه‌ای و تلاش برای توانمندسازی، کارآفرینی، کارگستری به منظور خوداتکایی مردم و ایجاد زمینه بیمه‌پردازی و مشارکت مالی ذینفعان در تدارک و تأمین خدمات مورد نیاز از طریق ارتقای سواد بیمه‌ای آحاد جامعه، افزایش ضریب نفوذ بیمه‌های اجتماعی و افزایش سهم بیمه در سبد سرمایه و هزینه خانوار با مشارکت موثر رسانه‌ها و بهره‌گیری فراگیر از تمام ظرفیت‌های آموزشی و ترویجی کشور.

۸. تطبیق برنامه‌ها، قوانین و ساختارها متناسب با الزامات، اصول و معیارهای علمی، فنی و محاسبات بیمه‌ای، تجارب ارزشمند ملحوظ در اسناد بالادستی، عدم تحمیل طرح‌های فاقد تضمین مالی بین نسلی و تعهدی و جلوگیری از ایجاد انباشت بدهی‌های دولت به سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌گر اجتماعی.

۹. یکسان‌سازی سطح پایه خدمات بیمه‌ای و ارتقای عدالت اجتماعی در نظامات بیمه اجتماعی از طریق ایجاد ارتباط منطقی بین میزان مشارکت و برخورداری از خدمات بیمه‌ای در سطوح بالاتر و اصلاح این نظام‌ها در جهت توزیع عادلانه خدمات در جوامع هدف به‌ویژه در بهره‌مندی از منابع عمومی.

۱۰. فراگیری و تقویت پوشش‌ها امدادی، حمایتی و بیمه‌ای به منظور جبران زیان‌های جانی و مالی آسیب‌دیدگان در دوره پس از بحران و بازسازی خسارت‌ها با همکاری نهادهای ذیربط.

۱۱. تضمین کارکرد بیمه‌ای و پایداری مالی بلندمدت صندوق‌های بازنشستگی، اجرای صحیح قوانین و مقررات بیمه‌ای، پایبندی به حقوق، تعهدات و حسابداری بین‌نسلی، مطلوبیت درون‌نسلی و بین‌نسلی، محاسبات بیمه‌ای، چندجانبه‌گرایی، تأمین منابع پایدار و صیانت از ذخایر.

۱۲. پایش و کنترل سرچشمه‌های فقر و آسیب‌های اجتماعی و شناسایی پدیده‌های آسیب‌رسان به قلمرو رفاه و تأمین اجتماعی و کسب اطمینان از کارکرد عادلانه نظام‌های اقتصادی-اجتماعی، تقویت آرامش و امنیت برای کسب درآمد و معاش در طول زندگی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های بیمه‌ای و تأمین منابع پایدار لازم و کافی برای طرح‌های رفاه و تأمین اجتماعی و بهبود مستمر فضای کسب‌وکار و ایجاد نظام اقتصادی مولد، کارآمد، عدالت‌بنیان و دانش‌پایه و ارتقای سلامت اداری مطابق سیاست‌های کلی نظام اداری.

۱۳. ایجاد سازوکار پایش، رصد و کنترل انواع آسیب‌های اجتماعی از طریق:

۱۳-۱- تهیه و تدوین اطلس آسیب‌های اجتماعی (فقر، اعتیاد، حاشیه‌نشینی و...).

۱۳-۲- اجرای طرح‌های غربالگری اجتماعی، فراخوان اجتماعی و نیازمندیابی فعال به منظور شناسایی جامعه هدف در مواجهه با مخاطرات اجتماعی و گروه‌های در معرض ابتلا به آسیب‌های اجتماعی.

۱۳-۳- نیازسنجی خدمات امدادی، حمایتی و بیمه‌ای مورد نیاز با مشاوره، مددکاری اجتماعی و... .

۱۳-۴- پایش مستمر آسیب‌های اجتماعی در مناطق آسیب‌دیده و در معرض آسیب

حوادث و سوانح، حفاظت از امنیت معاش آسیب‌دیدگان و کاهش آسیب‌های جسمی، روحی و روانی در شرایط بحرانی حین و پس از وقوع حادثه و سانحه.

۱۳-۵- پیشگیری از بروز یا گسترش آسیب‌های اجتماعی و امدادرسانی و نجات آسیب‌دیدگان با انتقال به محیط خانواده ایمن یا مراکز (حمایتی، توانبخشی، توانمندسازی، بازپروری، بازآموزی و...) (ذیربط به منظور بازاجتماعی شدن و فراهم‌سازی زمینه بازگشت آن‌ها به محیط خانواده، کار و جامعه.

۱۴. پیشگیری و کاهش آسیب‌های ناشی از حوادث و سوانح با ایجاد چتر ایمنی و امداد اجتماعی فراگیر، در دسترس و مستمر و گسترش ظرفیت‌های آموزشی-ترویجی نهادی برای آموزش، آگاه‌سازی و آماده‌سازی مردم و تمهید و تدارک امکانات و زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری لازم برای اقدام سریع در زمان بروز حوادث و سوانح با رعایت سیاست‌های کلی پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیرطبیعی.

۱۵. ارتقای آگاهی، مهارت و سواد ارتباطی آحاد جامعه (به‌ویژه گروه‌های در معرض آسیب اجتماعی) با بهره‌گیری از رویکردهای آموزشی، مهارت‌افزایی، توانمندسازی، کارگستری و مددکاری اجتماعی به منظور مصون‌سازی فرد، خانواده و جامعه از مخاطرات اجتماعی و تحکیم ارتباط مسئولانه و تعاملی افراد در جامعه و تقویت فرصت‌ها و قابلیت‌های فردی، گروهی، محلی و اجتماعی با هدف جامعه‌پذیری، همبستگی و کرامت اجتماعی.

۱۶. ارتقای مسئولیت اخلاقی و اجتماعی آحاد جامعه نسبت به هم‌نوعان با رویکرد خیر جمعی و تکافل اجتماعی و تقویت ارزش‌های اجتماعی (مانند مواسات، انفاق، صدقه، وقف و...) با نقش‌آفرینی موثر بخش‌های دولتی و غیردولتی مرتبط.

۱۷. نهادینه‌سازی حمایت خانواده (به عنوان رکن اصلی جامعه اسلامی - ایرانی) از اعضای خود در برابر مخاطرات اقتصادی و اجتماعی از طریق رفع موانع و ایجاد مشوق‌های لازم جهت تشکیل و تحکیم خانواده به منظور بهره‌گیری نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی از مواهب پویای سرمایه‌های انسانی، جوان‌سازی ترکیب آینده جمعیت و افزایش کمی و کیفی جمعیت فعال کشور با رعایت سیاست‌های کلی جمعیت و سیاست‌های کلی خانواده.

۱۸. تحقق رویکرد سلامت همه‌جانبه و انسان سالم، اولویت‌پذیری بر درمان، افزایش کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های سلامت، توسعه کمی و کیفی بیمه‌های بهداشتی و درمانی با هدف همگانی ساختن بیمه پایه درمان و پوشش کامل نیازهای پایه درمان توسط بیمه‌ها برای آحاد مردم با رعایت سیاست‌های کلی سلامت و تفکیک منابع سلامت از منابع بازنشستگی.